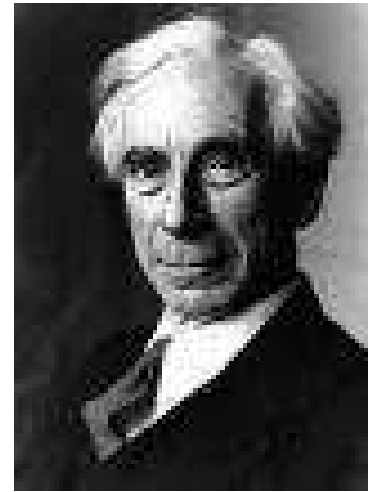

Filosoffer, med sympati for Basic Income tanken
Bertrand Russell, 1872-1970

Kort biografi

Britisk filosof og matematiker. Russell blev i 1916 afskediget fra universitetet i Cambridge på grund af sin pacifistiske overbevisning og levede derefter af at skrive. Russell blev tildelt nobelprisen i litteratur i 1950 og fik ligeledes Sonningprisen i 1950. Fra slutningen af 1950'erne var han aktiv i Kampagnen mod Atomvåben, og i 1967 tog han initiativet til det internationale Russell-tribunal der havde til formål at erklære USA's rolle i Vietnam-krigen for en krigsforbrydelse. Omkring 1. Verdenskrig diskuterede Russell forskellige socialistiske ideer og foreslog en slags borgerløn/basisindkomst. Han kaldte det "en landstrygers løn" eller "a vagabond's wage".

Dokumentation

Bertrand Russell: Veje til frihed. Socialisme, Anarkisme. Syndikalisme. Autoriseret Oversættelse af Chr. Matthæus Hansen. Martins Forlag. København 1919.

s. 9.

“Min egen anskuelse er, hvad jeg lige så godt straks kan sige, at den rene anarkisme, selv om den skulle være det endelige ideal, samfundet stadigt burde stræbe efter at komme nærmere og nærmere hen til, alligevel er umulig for øjeblikket, og den ville ikke leve mere end et år eller to, om den blev antaget. På den anden side forekommer det mig, at både den marxske socialisme og syndikalismen er indrettede på at frembringe en lykkeligere og bedre verdensorden end den, vi lever under; men jeg betragter ingen af dem som det bedste system. Jeg er bange for, at den marxske socialisme ville give staten alt for stor magt, mens syndikalismen, der til sigter at afskaffe staten, efter min formening ville blive tvunget til at skaffe sig en centralmyndighed for at gøre en ende på stridighederne mellem de forskellige producentgrupper. Det mest praktiske system er, efter hvad jeg kan se, Guild-socialismen, der optager såvel det rigtige i statssocialisternes påstande som i syndikalisternes statsfrygt, idet den af lignende grunde, som har gjort forbund mellem nationerne anbefalelsesværdige, optager et forbundssystem mellem faggrupperne.

S. 77.

Filosoffer, med sympati for Basic Income tanken
Bertrand Russell, 1872-1970

....Anarkismen har sin stærke side i, hvad angår friheden og socialismen i, hvad angår midler til at fremme folks arbejdsvilje. Det forekommer mig nu, at vi må besvare spørgsmålet, om det ikke er muligt at finde en måde til at forene disse to fordele, med et ja.

s. 77-78.

... For at sige det samme i mere almindelige udtryk, gør vi os til talsmand for følgende: at en vis, lille indtægt, som er tilstrækkelig til livets ophold, skal sikres alle og enhver, enten de arbejder eller ej, og at en større indtægt – så meget større, som den samlede produktion kan tillade – skal gives til dem, der er villige til at udføre et af samfundet godkendt arbejde. På dette grundlag kan vi bygge videre. Jeg tror ikke, at det altid er nødvendigt at betale arbejde, der kræver særlig uddannelse eller anses for samfundsmæssigt mere nyttigt, højere, fordi den slags arbejde er interessantere og mere agtet end det almindelige arbejde, hvorfor det ofte vil blive foretrukket af dem, der kan udføre det. Man kunne for eksempel give en indtægt af mellemstørrelse til dem, der kun var villige til at arbejde en halv normalarbejdsdag og en indtægt, der var større end de fleste arbejderes, til dem, der valgte en særlig ubehagelig arbejdsdag. Et sådant system kan godt forenes med socialismen, men måske næppe med anarkismen. Vi vil senere komme til at sige mere om dets gode sider, men for øjeblikket er det mig nok at fremhæve, at det forener frihed og retfærdighed, og at det undgår de farer for samfundslivet, som vi har fundet skjulte såvel i de anarkistiske som de socialistiske forslag.

s. 117.

..Den anden mulighed ville være, at livsfornødenhedernes, som anarkisterne ønsker det, skulle være fri for enhver, uden hensyn til, om han bestiller noget eller ej. Under dette system kunne et menneske leve uden at bestille noget, og der ville findes, hvad man kunne kalde ”landstrygerens løn”, som lige ville være tilstrækkelig til at leve af, men ikke til at have det godt for. Kunstnere, som foretrak at vie hele deres tid til deres kunst og til nydelse, kunne leve af denne ”landstrygerens løn”. Og når han fik lyst til at se fremmede lande, kunne han rejse til fods og nyde luften og solen,

Filosoffer, med sympati for Basic Income tanken
Bertrand Russell, 1872-1970

så frie som fuglen og måske ikke mindre glad end den. Sådanne mænd ville bringe farve og afveksling ind i det stedlige samfunds liv, og deres udsyn ville være forskellige fra de støtte, hjemmeblivende arbejders, og de ville holde et særdeles tiltrængt element af sorgløshed i live, som vor alvorlige ædruelige civilisation er i færd med at slå ned. Hvis der blev for mange af dem, kunne de jo nok blive en for stor byrde for arbejderen; men jeg tvivler om, at der er mange, der har tilstrækkelig evner til at nyde sådanne simple glæder, til at de ville vælge fattigdom og frihed i stedet for det forholdsvis lette og behagelige arbejde, der ville være reglen i den tid.

s. 136

....Men under friere systemer, der ville gøre det muligt for alle slags grupper at anvende så mange videnskabsmænd, som de have lyst til, og ville give "landstrygerens løn" til enhver, som havde lyst til at forsøge sig i et studium, som var så nyt, at det slet ikke var anerkendt endnu, er der al mulig grund til at tro, at videnskaben ville blomstre, som den aldrig havde gjort før, og blev dette tilfældet, tror jeg ikke, der ville være noget andet til hinder for den materielle mulighed af vort system. Spørgsmålet om, hvor mange timers arbejde, der skal til for at frembringe et almindeligt materielt velvære, er dels et teknisk og dels et organisationsspørgsmål. Vi kan antage, at der ikke mere ville findes uproduktivt arbejde på rustninger og det nationale forsvar, reklame, kostbare luksusgenstande for de meget rige eller andre af de ligegyldige ting, der følger med vor af konkurrencen bedste orden. Hvis hvert industrielt lav for et bestemt antal år sikrede sig fordelene eller nogle af fordelene ved enhver ny opfindelse eller metode, det indførte, var det sikkert nok, at der ville blive givet enhver opmuntring til teknisk fremskridt. En opfinders eller opdagers liv er i sig selv et behageligt liv. De, som griber dertil under de nuværende forhold bestemmes kun sjældent af økonomiske grunde, men snarere af interesse for arbejdet sammen med håbet om at vinde ære. Disse motiver ville få en større rækkevidde end nu, thi de økonomiske forhold ville så forhindre færre mennesker i at følge dem, og der er ingen tvivl om, at forstanden ville virke kraftigere og mere skabende i en verden, hvor livsglæden var større, og hvor som en følge deraf menneskene ville have mere livskraft end nu.

s. 138.

Filosoffer, med sympati for Basic Income tanken
Bertrand Russell, 1872-1970

.... Det system, som vi har taget til orde for, er en slags lavsocialisme, som måske står anarkismen nærmere, end den officielle lavsocialist ville billige. Anarkismen er jo stærkest med hensyn til alt det, som politikerne i reglen fuldstændigt overser – videnskab, kunst, forholdene til andre mennesker, livsglæde. Det er hovedsagligt for disse tings skyld, at vi har optaget sådanne mere eller mindre anarkistiske forslag som ”landstrygerens løn”. Et socialt system skulle egentlig dømmes lige så meget efter sine virkninger udenfor det strengt økonomiske og politiske område som inden for dette. Og skulle socialismen nogensinde komme, vil den vel kun vise sig velgørende, hvis man også sætter pris på de ikke-økonomiske goder og bevidst lægger sig efter dem.”

Bertrand Russell : “Proposed Roads to Freedom. Socialism, Anarchism and Syndicalism”. 1918, Cornwall Press, Inc, Cornwall NY. <http://www.zpub.com/notes/rfree10.html>

My own opinion--which I may as well indicate at the outset--is that pure Anarchism, though it should be the ultimate ideal, to which society should continually approximate, is for the present impossible, and would not survive more than a year or two at most if it were adopted. On the other hand, both Marxian Socialism and Syndicalism, in spite of many drawbacks, seem to me calculated to give rise to a happier and better world than that in which we live. I do not, however, regard either of them as the best practicable system. Marxian Socialism, I fear, would give far too much power to the State, while Syndicalism, which aims at abolishing the State, would, I believe, find itself forced to reconstruct a central authority in order to put an end to the rivalries of different groups of producers. The BEST practicable system, to my mind, is that of Guild Socialism, which concedes what is valid both in the claims of the State Socialists and in the Syndicalist fear of the State, by adopting a system of federalism among trades for reasons similar to those which are recommending federalism among nations. The grounds for these conclusions will appear as we proceed.

.....Anarchism has the advantage as regards liberty, Socialism as regards the inducements to work. Can we not find a method of combining these two advantages? It seems to me that we can.

Filosoffer, med sympati for Basic Income tanken
Bertrand Russell, 1872-1970

....Stated in more familiar terms, the plan we are advocating amounts essentially to this: that a certain small income, sufficient for necessities, should be secured to all, whether they work or not, and that a larger income, as much larger as might be warranted by the total amount of commodities produced, should be given to those who are willing to engage in some work which the community recognizes as useful. On this basis we may build further. I do not think it is always necessary to pay more highly work which is more skilled or regarded as socially more useful, since such work is more interesting and more respected than ordinary work, and will therefore often be preferred by those who are able to do it. But we might, for instance, give an intermediate income to those who are only willing to work half the usual number of hours, and an income above that of most workers to those who choose a specially disagreeable trade. Such a system is perfectly compatible with Socialism, though perhaps hardly with Anarchism. Of its advantages we shall have more to say at a later stage. For the present I am content to urge that it combines freedom with justice, and avoids those dangers to the community which we have found to lurk both in the proposals of the Anarchists and in those of orthodox Socialists.

.... The other possibility would be that the necessities of life should be free, as Anarchists desire, to all equally, regardless of whether they work or not. Under this plan, every man could live without work: there would be what might be called a "vagabond's wage," sufficient for existence but not for luxury. The artist who preferred to have his whole time for art and enjoyment might live on the "vagabond's wage"--traveling on foot when the humor seized him to see foreign countries, enjoying the air and the sun, as free as the birds, and perhaps scarcely less happy. Such men would bring color and diversity into the life of the community; their outlook would be different from that of steady, stay-at-home workers, and would keep alive a much-needed element of lightheartedness which our sober, serious civilization tends to kill. If they became very numerous, they might be too great an economic burden on the workers; but I doubt if there are many with enough capacity for simple enjoyments to choose poverty and freedom in preference to the comparatively light and pleasant work which will be usual in those days.

....But under a freer system, which would enable all kinds of groups to employ as many men of science as they chose, and would allow the "vagabond's wage" to those who desired to pursue some

Filosoffer, med sympati for Basic Income tanken
Bertrand Russell, 1872-1970

study so new as to be wholly unrecognized, there is every reason to think that science would flourish as it has never done hitherto. And, if that were the case, I do not believe that any other obstacle would exist to the physical possibility of our system.

The question of the number of hours of work necessary to produce general material comfort is partly technical, partly one of organization. We may assume that there would no longer be unproductive labor spent on armaments, national defence, advertisements, costly luxuries for the very rich, or any of the other futilities incidentals to our competitive system. If each industrial guild secured for a term of years the advantages, or part of the advantages, of any new invention or methods which it introduced, it is pretty certain that every encouragement would be given to technical progress. The life of a discoverer or inventor is in itself agreeable: those who adopt it, as things are now, are seldom much actuated by economic motives, but rather by the interest of the work together with the hope of honor; and these motives would operate more widely than they do now, since fewer people would be prevented from obeying them by economic necessities. And there is no doubt that intellect would work more keenly and creatively in a world where instinct was less thwarted, where the joy of life was greater, and where consequently there would be more vitality in men than there is at present.

...The system we have advocated is a form of Guild Socialism, leaning more, perhaps, towards Anarchism than the official Guildsman would wholly approve. It is in the matters that politicians usually ignore-- science and art, human relations, and the joy of life --that Anarchism is strongest, and it is chiefly for the sake of these things that we included such more or less Anarchist proposals as the "vagabond's wage." It is by its effects outside economics and politics, at least as much as by effects inside them, that a social system should be judged. And if Socialism ever comes, it is only likely to prove beneficent if non- economic goods are valued and consciously pursued.